

راز ساده‌زیستی مردی که وزیر و نماینده مجلس بوده، به روایت همسرش

کار خیر، برکت زندگی ماست

حاج خانم که برکت زندگی ما هم هست، واسطه شدن در کار خیر است. او مشوق من برای ساده‌زیستی است و همیشه در کار خیر پیشقدم است. از تهیه جهیز به برای نوزد و سران گرفته تا تامین هزینه دوا و درمان بیماران نیازمند، هر کمکی از دستش بر بیاید دریغ نمی‌کند. «مریم غروی با مهربانی مادرانه پذیرایمان شد و همراه با مرتضی نبوی به سوالاتمان پاسخ دادند.»

او آخر سال ۱۳۶۲ بود که مرتضی نبوی با داشتن ۳ فرزند قد و نیم قد، زندگی مشترکش را با مریم غروی شروع کرد. شروع زندگی درست همزمان با روزهایی بود که مرتضی نبوی، مسئولیت وزارت پست و تلگراف و تلفن را عهده دار بود، کمتر در خانه و تمام مسئولیت اصلی خانه و رسیدگی بچه‌ها بر عهده مریم غروی بود. مرتضی نبوی می‌گوید: «یکی از ویژگی‌های

زهد

برای روحانیت و مسئولان واجب است

مرتضی نبوی، انتخاب سبک زندگی ساده را علاوه بر آموزه‌های دینی، مریهون سخن یکی از بزرگان می‌داند و خاطره‌ای در این باره تعریف می‌کند: «آقای احمدی میانجی، عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم که قبل و بعد انقلاب جزو روحانیان تأثیرگذار و مورد علاقه مردم قم به حساب می‌آمدند، بسیار انسان ساده‌زیست و وارسته‌ای بودند. یک روز که خدمت ایشان رسیدیم فرمودند: «من زهد را برای روحانیت و مسئولان واجب می‌دانم.» این حرف که این مجتهد به زبان آوردند خیلی صحبت سنگینی است که روحانیانی که در سلک مسئولان هستند باید رغبتی به مال دنیا نداشته باشند و زاهد باشند. با این اتفاق حتی در اوضاع فعلی هم بسیاری از مشکلات حل و نقش و جایگاه هدایت و رهبری روحانیت و مسئولان مؤثر تر می‌شود.»

بله، هر پدر و مادری در این مسئله سختگیر هستند اما معیارها متفاوت است. برای ما مذهبی بودن داماد، عروس و خانواده‌هایشان در اولویت بود. داشتن حجاب و مقید بودن به رعایت مسائل دینی مهم بود. به همین دلیل سراغ خانواده‌هایی می‌رفتیم که به این اصول پایبند باشند. در ازدواج دخترانمان و پسرمان هیچ وقت مسائل مادی در اولویت نبوده است.

ارتباط آقای نبوی با فرزندان بیشتر است یا شما؟

حاج آقا که فرصت ندارند، از صبح بیرون می‌روند و کمتر در خانه هستند. در هفته کمتر ایشان را می‌بینیم. در دوره وزارت و نمایندگی مجلس، مشغله بیشتری داشتند و رسیدگی به امور زندگی و فرزندان بر عهده من بود.

مرتضی نبوی: رابطه عاطفی مادر و فرزندی در خانواده‌ها کامل است. بچه‌ها با حاج خانم صمیمی‌تر از من هستند. حاج خانم محرم اسرارشان است. ایشان در همسری و مادری در تمام این سال‌های زندگی مشترک سنگ تمام گذاشتند. بافداکاری و ایثار مادرانه بچه‌ها را بزرگ و با اصول اسلامی آنها را تربیت کردند. در انتخاب عروس هم خیلی سختگیر بودند و خوب خدا را شکر عروسمان و خانواده‌شان هم بسیار مذهبی هستند. مراسم عقدکنان را در همین خانه خودمان با حضور آیت‌الله مکارم برگزار کردیم.

حاج خانم: با توجه به اینکه شما به صورت خانوادگی در یک مجتمع زندگی می‌کنید، برایمان از ارتباطتان با ساکنان این مجتمع بگویید و بفرمایید چرا این روزها ارتباطات فامیلی و دورهمی‌ها مثل سابق نیست؟

خدا را شکر ما در کنار خانواده همسرمان سال‌هاست در این مجتمع زندگی می‌کنیم و با هم رابطه خوبی داریم. نزدیک به هم هستیم، از احوال هم خبر داریم و به هم سر می‌زنیم. ارتباط بسیاری از خانواده‌ها مانند سابق نیست که همه دور هم بنشینند و حرف بزنند. در مهمانی‌ها همه موبایل

خانم‌ها معمولاً خرید و داشتن یکسری وسایل

منزل را دوست دارند. اما ظاهر زندگی و خانه شما نشان می‌دهد که نه تنها به تجملات علاقه‌ای ندارید بلکه از اکثر وسایل معمول هم استفاده نمی‌کنید!

من از زمانی که مجرد بودم اهل تجملات نبودم و بعد از ازدو اجمان هم همین رویه را حفظ کردم. از خرید وسایل غیر ضروری زندگی پرهیز می‌کنم. اغلب خانم‌ها به طلا و داشتن لباس‌های متعدد علاقه دارند، اما من معتقدم این کار اسراف است.

مرتضی نبوی: حاج خانم اهل ساده‌زیستی است و در انتخاب این نوع سبک زندگی هم پیشقدم بودند و برای همه ما جنبه‌های استادی دارند. یکی از ویژگی‌های ایشان که برکت زندگی ما هم هست، واسطه شدن در کار خیر است. ایشان بانی خیر هستند و به واسطه جلسات قرآن، دوستان بسیاری دارند. افراد نیازمند و خانواده‌هایی را که دخل و خرجشان جور نیست و احتیاج به کمک دارند شناسایی می‌کنند و برای تهیه جهیز به جوانان و کمک هزینه درمان فعالیت بسیاری دارند.

مریم غروی: البته الان خرید جهیز به خیلی سخت شده است. چند سال قبل با مبلغی که از دوستان و خانواده برای کمک به نیازمندان جمع‌آوری می‌شد، می‌توانستیم وسایل ضروری مانند یخچال، اجاق گاز و فرش را بخریم، اما الان قیمت این وسایل خیلی گران شده. برای کمک هزینه جهیزیه، تهیه اجاره و رهن مبالغی را جمع‌آوری می‌کنیم. خوب توقع دختر و پسرها هم بالا رفته و زندگی الان را با ۲۰ سال پیش نمی‌شود مقایسه کرد؛ هم توقع‌ها بالاست و هم اینکه گرانی هست. دولت باید برای مسکن جوان‌ها امکاناتی فراهم کند که بتوانند ازدواج کنند. جوان‌ها هم قانع باشند و زندگی مشترک را شروع کنند، انشاءالله خدا هم برکت در زندگی آنها قرار می‌دهد.

شما اهل سختگیری در ازدواج فرزندانانتان

بودید؟

مرتضی نبوی در دوران دبیرستان

یادداشت

چرا ساده‌زیستی مسئولان باور پذیر نیست؟

آنهایی که سال‌های اول انقلاب را به یاد دارند می‌دانند که عنوان چهره سیاسی به معنای امروز مصطلح نبود و امتیاز ویژه مسئولان رده بالا این بود که

شهره کیانوش راد

دبیر ویژه‌نامه

سبک زندگی شان با مردم عادی متفاوت نبود. آنها الگوهای عملی بودند از آنچه می‌گفتند و کمتر می‌شد تفاوتی میان رفتار و سخنان شان قائل شد.

ساده‌زیستی و تغییر نکردن سبک زندگی قبل و بعد از دوران مسئولیت، موضوعی است که رهبر معظم انقلاب نیز بارها در سخنان‌شان خطاب به مسئولان تأکید کرده و فرموده‌اند: «خیلی فرق است بین آن مسئولی که در دوران کوتاه مسئولیت خود در فکر این است که یک آینده مالی برای خود تأمین بکند و آن انسانی که در دوران مسئولیت، اصلاً به فکر تنها چیزی که نیست، مسائل شخصی است.»

در سال‌های ابتدایی بعد از انقلاب که کشور درگیر جنگ و تحریم بود رفتار و سبک زندگی مسئولانی که در قامت وزیر و وکیل فعالیت می‌کردند در میان مردم زبانزد بود، سرآمد ساده‌زیستی میان مسئولان دولتی نیز شهید محمد علی رجایی بود؛ رئیس‌جمهوری که حتی در آن دوره هم اگر کسی او را نمی‌شناخت باور نمی‌کرد او رئیس‌جمهوری ایران است.

سیاستمداران انقلابی دهه ۶۰ که ساده‌زیست ماندند و تغییر رویه ندادند، در جامعه امروز و به‌ویژه برای نسل جوان شناخته شده نیستند. در میان سیاستمداران و انقلابیون دهه ۶۰، سیدمرتضی نبوی، وزیر پست و تلگراف و تلفن به ساده‌زیستی شهرت دارد. سال‌هاست در خانه‌ای در محله منیریه زندگی می‌کنند؛ خانه‌ای به شدت ساده و معمولی. خودش می‌گوید آموزه‌های دینی که از زمان کودکی فرا گرفته است و بعدها شناخت او از زندگی حضرت علی (ع) در انتخاب سبک زندگی اش تأثیر داشته است و همراهی همسرش نیز او را در ادامه این نوع سبک زندگی مصمم کرده است.

او نه تنها به دنبال مال اندوزی نیست، بلکه بخش زیادی از درآمدش را صرف امور خیریه و حل مشکلات دیگران می‌کند. زندگی او آنقدر ساده است که وقتی برای مصاحبه به خانه‌اش رفتیم، ما نیز کنجکاو شدیم و پرسیدیم: «شما همین‌جا زندگی می‌کنید؟!» و ویژه‌نامه این شماره همشهری‌ما را به سبک زندگی «سیدمرتضی نبوی» اختصاص داده‌ایم و در گفت‌وگو با همسر، دختر، خواهر و دوستان نزدیکی به دنبال پاسخی برای این سؤال بودیم که چگونه ممکن است پست و مقام و منصب در زندگی انسان و روابطش با مردم و طبقه پایین جامعه تأثیر منفی نگذارد و چرا برخی مسئولان، دوران قبل و بعد از مسئولیت‌شان متفاوت شد؟ معرفی افرادی که با قناعت و سادگی زندگی کرده‌اند و این راه را ادامه دادند، می‌تواند الگویی برای نسل امروز و مسئولان باشد.

دستشان است. این موبایل‌ها کار را خراب کرده! البته من به بچه‌ها و نوه‌هایم می‌گویم وقتی دور هم هستیم موبایل دستشان نباشد و آنها هم رعایت می‌کنند.

حاج خانم، خصوصیت خوب آقای نبوی چیست؟

خیلی خوش اخلاق هستند.

عصبانی نمی‌شوند؟

خیلی کم پیش می‌آید که عصبانی شوند. آنقدر کم پیش آمده که اصلاً یادم نیست! گاهی مسئله‌ای پیش می‌آید و من می‌بینم بسیار آرام با موضوع برخورد می‌کنند. خوب رفتار آرام ایشان در ما هم تأثیر گذاشته است.

آقای نبوی اهل خرید هدیه هستند؟

نه! اصلاً ایشان هدیه‌بخر نیستند!

از زحمات شما به عنوان مادر و همسر چطور قدر دانی می‌کنند؟

حاج آقا بسیار قدر دان هستند. قدر دانی یک مرد از همسرش به خریدن هدیه‌های لوکس و گرانبه نیست. این قدر دانی می‌تواند در یک تشکر ساده کلامی باشد. در رفتار توأم با احترام همسران نسبت به هم‌دیگر بسیار مهم است. من حقیقتاً هیچ چیزی لازم ندارم و اهل طلا و تجملات هم نیستم. اما هدیه نقدی را دوست دارم تا از این راه بتوانم هر چه پول لازم است برای کار خیر و کمک به نیازمندان اختصاص دهم.

آشنایی با مسائل دینی در مدرسه

مرتضی نبوی، با بیان خاطره‌ای از دوران دبیرستان بر ایمان از نقش معلمش در آشنایی با مسائل دینی می‌گوید: «خسرو جواد، دبیر شیمی ما نقش بسیاری در آشنایی من با مسائل مذهبی داشت. آدم منضبط، سختگیر و سختکوشی بود. هم‌زمان در دانشکده کشاورزی نیز درس می‌خواند. تلاش او در زندگی برای ما الگو بود. من با او رفاقت داشتیم و ساعت‌های غیر از کلاس درس بیشتر با هم بودیم و درباره مسائل مذهبی صحبت می‌کردیم. او بسیاری از مسائل تربیتی را برای من بازگو می‌کرد و مرا با کتاب اصول کافی آشنا کرد. در مقدمه کتاب مطلبی بود که توجه من را به خود جلب کرد. اینکه اگر کسی دینش را از کتاب خدا و عترت حضرت رسول (ص) بگیرد، توفان حوادث به هر شدتی که باشد نمی‌تواند او را بلرزاند ولی اگر کسی دینش را از دهان مردم بگیرد، همان مردم او را منقلب، متحول و دگرگون می‌کنند و اعتقادانش را به بازی می‌گیرند.»